

Välisriigivahekohtu otsuste tunnustamise ja
täitmise konventsiooni ratifitseerimise seadus

Vastu võetud 16. juunil 1993.a.

Ratifitseerida juurdelisatud välisriigi vahekohtu otsuste
tunnustamise ja täitmise konventsioon, mis on alla kirjutatud
1958.a. 10.juunil New Yorgis.

Riigikogu esimees Ü. Nugis

AVALDATUD:

RT II 1993, 21/22, 51

Mitteametlik tõlge

välisriigi vahekohtu otsuste tunnustamise
ja täitmise konventsioon

Sõlmitud 10. juunil 1958. a.

1. artikkel

1. käesolev konventsioon puudutab selliste vahekohtu

otsuste tunnustamist ja täitmist, mis on tehtud mõne riigi territooriumil, milleks ei ole riik, kus nõutakse nende otsuste tunnustamist ja täitmist ja mis on tehtud seoses füüsiliste või juriidiliste isikute vaheliste lahkeliidega. Konventsioon puudutab ka vahekohtu otsuseid, mida ei loeta kohalikeks otsusteks riigis, kus nõutakse nende tunnustamist ja täitmist.

2. Mõiste "vahekohtu otsus" hõlmab mitte ainult otsuseid, mis on tehtud iga kohtuasja jaoks eraldi määratud vahekohtunike poolt, vaid ka neid otsuseid, mis on tehtud alaliste vahekohtu organite poolt, millele vaidluspoolled alluvad.

3. Kui riik kirjutab alla, ratifitseerib või ühineb käesoleva konventsiooniga või teatab selle 10. artikli alusel konventsiooni laiendamisest, võib iga riik deklareerida vastastikkuse põhimõttel, et ta rakendab käesolevat konventsiooni ainult selliste otsuste tunnustamise ja täitmise puhul, mis on tehtud teise lepinguosalise riigi territooriumil. Ta võib ka deklareerida, et ta rakendab konventsiooni ainult selliste lahkeliidde puhul, mis tekivad seoses õiguslike suhetega, olgu nad siis lepingulised või mitte, mida loetakse ärisuheteks vastavalt sellise deklaratsiooni teinud riigi seadusandlusele.

2. artikkel

1. Iga lepinguosaline riik tunnustab kirjalikku lepingut, mille alusel pooled kohustuvad esitama vahekohtule iga lahkeli, mis on tekkinud või mis võib tekkida nende vahel teatud kindla õigusliku suhtega seoses, olgu tegemist lepingulise suhtega või mitte, mis puudutab sellist valdkonda, mida on võimalik lahendada vahekohtu korras.

2. Mõiste "kirjalik leping" hõlmab lepingu vahekohtu tingimust või vahekohtu kokkulepet, millele pooled on alla kirjutanud või mis sisaldub kirjade või telegrammide vahetuses.

3. Kui ühe lepinguosalise riigi kohtu menetluses on asi, mille suhtes poolte vahel on sõlmitud leping selle artikli tähenduses, siis laseb see kohus neil ühe poole taotlusel pöörduda vahekohtu poole, kui ta ei leia, et nimetatud leping on kehtetu, mitte toimiv või seda ei ole võimalik täita.

3. artikkel

Iga lepinguosaline riik tunnustab vahekohtu otsuseid kui kohustuslikke ja täidab neid kooskõlas protseduurireeglitega, mis kehtivad territooriumil, kus toetutakse sellele otsusele, vastavalt järgnevates artiklites kehtestatud tingimustele. Käesoleva konventsiooni alla käivate vahekohtu otsuste

tunnustamine või täitmine ei kohusta täitma oluliselt rangemaid tingimusi või maksta kõrgemaid lõive või makse kui seda nõutakse kohalike vahekohtu otsuste tunnustamise või täitmise puhul.

4. artikkel

1. Et saavutada eelnevas artiklis mainitud tunnustust ja täitmist peab seda taotlev pool taotlemiseks esitama:

(a) autentiseeritud originaalotsuse või selle nõuetekohaselt kinnitatud koopia;

(b) 2. artiklis viidatud originaallepingu või selle nõuetekohaselt kinnitatud koopia.

2. Kui nimetatud otsust või kokkulepet ei ole tehtud selle riigi ametlikus keeles, kus otsusele toetatakse, siis laseb otsuse tunnustamist ja täitmist taotlev pool need dokumendid tõlkida vastavasse keelde. Tõlke kinnitab ametlik või vannutatud tõlk või diplomaatiline või konsulaaresindaja.

5. artikkel

1. Otsuse tunnustamisest ja täitmisest keeldumist võib taotleda pool, kelle kahjuks on otsus tehtud, ainult siis, kui see pool esitab tunnustamist ja täitmist taotlevale kompetentsele ametkonnale kinnituse, et:

(a) 2. artiklis viidatud pooled olid vastavalt nende kohta kehtivale seadusele mingil määral teovõimetus või nimetatud kokkulepe ei ole seaduse, mille alusel see on sõlmitud, või sellekohase viite puudumisel riigi, kus otsus tehti, õiguse järgi kehtiv; või

(b) poolele, kelle kahjuks otsus on tehtud, ei teatatud nõuetekohaselt vahekohtuniku nimetamisest või vahekohtu protseduurist või ei olnud mingil muul põhjusel võimalik oma kaebusi esitada; või

(c) otsus puudutab lahkeli, mis ei kuulu vahekohtus käsitlemisele ega vasta vahekohtule esitamise tingimustele või see sisaldab otsuseid küsimuste kohta, mis ei kuulu vahekohtu kompetentsi, tingimusel, et kui otsustusi vahekohtule esitatud ja mitte esitatud küsimuste kohta võib hoida lahus, siis seda otsuse osa, mis sisaldab otsustusi vahekohtule esitatud küsimuste kohta, on võimalik tunnustada ja täita; või

(d) vahekohtuorgani koosseis või vahekohtumenetlus ei vastanud poolte kokkuleppele või sellise kokkuleppe puudumisel ei olnud see kooskõlas selle riigi, kus vahekohtupidamine toimus, õigusega; või

(e) otsus ei ole veel lepingupooltele kohustuslikuks saanud, seda ei arvestata või selle täitmine on edasi lükatud selle riigi kompetentse ametkonna poolt, kus või vastavalt kelle seadusandlusele see otsus tehti.

2. vahekohtu otsuste tunnustamisest ja täitmisest võib keelduda ka siis, kui selle riigi kompetentne ametkond, kus otsuse tunnustamist ja täitmist nõutakse, leiab, et:

(a) lahkeli põhiküsimust ei ole võimalik lahendada vahekohtu kaudu selle riigi seadusandluse alusel; või

(b) otsuse tunnustamine või täitmine oleks vastuolus selle riigi poliitikaga.

6. artikkel

kui 5. artikli alalõikes 1(e) viidatud kompetentsele ametkonnale tehakse avaldus otsuse mitte arvestamise või edasilükkamise kohta, võib ametkond, kellele toetutakse selle otsuse täitmise nõudmisel, kui ta seda vajalikuks peab, otsustuse otsuse täitmise kohta edasi lükata ja võib ka otsuse täitmist nõudva poole taotlusel käskida teisel poolel kindlustada vajalik julgeolek.

7. artikkel

1. Käesoleva konventsiooni sätted ei mõjuta mitmepoolsete või kahepoolsete lepingute kehtimist, mis puudutavad selliste otsuste tunnustamist ja täitmist, millega on seotud lepinguosalisel riigid, ega jäta kumbagi asjast huvitatud poolt ilma mitte ühestki õigusest kasutada ära vahekohtu otsust sel

viisil ja sellises ulatuses, nagu lubavad selle riigi seadused või kokkulepped, kus sellisele otsusele toetumist nõutakse.

2. 1923. a. Genfi protokolli "vahekohtu klauslite kohta" ja 1927. a. Genfi "välisriigi vahekohtu otsuste täitmise konventsioon" lakkavad kehtimast lepinguosaliste riikide vahel siis, kui nad ühinevad ja sel määral, kui võrd nad ühinevad käesoleva konventsiooniga.

8. artikkel

1. Käesolev konventsioon on allakirjutamiseks avatud kuni 31. detsembrini 1958. a. kõigi ÜRO liikmete poolt ja kõigi teiste riikide poolt, kes on või kes edaspidi saavad ÜRO mõne spetsialiseeritud agentuuri liikmeks või kes on ühinenud või edaspidi ühinevad Rahvusvahelise kohtu põhikirjaga või ükskõik millise muu riigi poolt, kellele on saadetud ÜRO Peaassamblee kutse.

2. Käesolev konventsioon ratifitseeritakse ja ratifitseerimiskirjad deponeeritakse ÜRO peasekretäri juures.

9. artikkel

1. Käesolev konventsioon on avatud ühinemiseks kõigile 8.

artiklis viidatud riikidele.

2. Ühinemine saab teoks ühinemiskirjade deponeerimisel ÜRO peasekretäri juures.

10. artikkel

1. Iga riik võib allakirjutamise, ratifitseerimise või ühinemise ajal deklareerida, et see konventsioon laieneb kõigile territooriumidele või mõnele neist, mille rahvusvaheliste suhete eest ta vastutab. See deklaratsioon hakkab kehtima, kui konventsioon jõustub kõnealuse riigi suhtes.

2. Peale seda võib igal ajal konventsiooni sel teel laiendada, teatades sellest ÜRO peasekretärile, ja see hakkab kehtima alates üheksakümnendast päevast peale teate laekumist ÜRO peasekretärile või alates konventsiooni jõustumise päevast kõnealuse riigi suhtes, vastavalt sellele kumb neist toimub viimasena.

3. Nende territooriumide suhtes, millele ei laiene käesolev konventsioon selle allakirjutamise, ratifitseerimise või ühinemise ajal, kaalutleb iga asjast huvitatud riik võimalust astuda vajalikke samme selleks, et laiendada käesoleva konventsiooni kehtivuse ulatust nendele territooriumidele,

saavutades nende territooriumide valitsuste nõusoleku, kus seda konstitutsioonis nõutakse.

11. artikkel

Föderaalse või mitte-unitaarse riigi puhul kehtivad järgmised tingimused:

(a) nende käesoleva konventsiooni artiklite suhtes, mis lähevad föderaalvõimude seadusandliku jurisdiktsiooni alla, on föderaalvalitsuse kohustused selles ulatuses samad nagu nende lepinguosaliste riikide kohustused, kes ei ole föderaalriigid;

(b) nende käesoleva konventsiooni artiklite suhtes, mis lähevad osariikide või provintside seadusandliku jurisdiktsiooni alla, kes föderatsiooni konstitutsioonilise korra alusel ei ole kohustatud algatama seadusandlikku kohtuprotsessi, teatab föderaalvalitsus nendest artiklitest koos soodsa soovitusena osariikide või provintside vastavatele ametkondadele nii kiiresti kui võimalik;

(c) käesoleva konventsiooni osapooliks olev föderaalriik edastab mõne teise lepinguosalise riigi taotlusel ÜRO peasekretäri kaudu teadaande föderatsiooni ja selle osariikide seadusandluse ja kohtureeglite kohta, mis on seotud ükskõik millise käesoleva konventsiooni sättega ja mis näitab, milline mõju ulatus on antud sellele sättele seadusandlikul või mõnel muul teel.

12. artikkel

1. Käesolev konventsioon jõustub üheksakümnendal päeval pärast kolmanda ratifitseerimis- või ühinemiskirja deponeerimist.

2. Iga riigi suhtes, kes ratifitseerib käesoleva konventsiooni või ühineb sellega pärast kolmanda ratifitseerimis- või ühinemiskirja deponeerimist, jõustub konventsioon üheksakümnendal päeval pärast sellise riigi poolt ratifitseerimis- või ühinemiskirja deponeerimist.

13. artikkel

1. Iga lepinguosaline riik võib lõpetada käesoleva konventsiooni, teatades sellest kirjalikult ÜRO peasekretärile. Lõpetamine jõustub üks aasta pärast teate laekumist peasekretärile.

2. Iga riik, kes on 10. artikli alusel teinud deklaratsiooni või saatnud teate, võib igal ajal pärast seda teatada ÜRO peasekretärile, et konventsioon ei laiene enam vastavale territooriumile, kui on möödunud üks aasta teate peasekretärile laekumise päevast.

3. käesolev konventsioon on ka edaspidi rakendatav vahekohtu otsuste puhul, mille tunnustamist või täitmist on alustatud enne, kui jõustub konventsiooni lõpetamine.

14. artikkel

Lepinguosalisel riigil ei ole õigust käesolevat konventsiooni teiste lepinguosaliste riikide vastu ära kasutada, välja arvatud selles ulatuses, kuivõrd ta ise peab rakendama käesolevat konventsiooni.

15. artikkel

ÜRO peasekretär teatab 8. artiklis vaadeldud riikidele järgmisest:

- (a) allkirjadest ja ratifitseerimistest kooskõlas 8. artikliga;
- (b) ühinemistest kooskõlas 9. artikliga;
- (c) deklaratsioonidest ja teadetest vastavalt 1., 10. ja 11. artiklile;
- (d) kuupäevast, millal käesolev konventsioon jõustub kooskõlas 12. artikliga.

16. artikkel

1. Käesolev konventsioon, mille hiina-, hispaania-, inglise-, prantsuse- ja venekeelne tekst on võrdselt autentne, deponeeritakse ÜRO arhiivides.

2. ÜRO peasekretär saadab käesoleva konventsiooni kinnitatud koopiaid 8. artiklis vaadeldud riikidele.